

Møgelhøj gravhøj

Gravhøj

Bronzealder

Gravhøj

1: Den store Møgelhøj set fra nordøst.

Møgelhøj bronzealdergravhøje ved Sem

De to smukke gravhøje på højdedraget nord for Sem ligger ca. 44 m. over havet. Herfra er en smuk udsigt over det omliggende, bølgede agerland. Vest for asfaltvejen ligger den store Møgelhøj som måler 57 m. i diameter og er mere end 10 m. høj.

1: Den store Møgelhøj set fra nordøst

På modsatte side af vejen ligger en unavngiven - og i forhold til Møgelhøj langt mindre men stadig anseelig - gravhøj, hvor højsiderne om sommeren dækkes af en tæt bevoksning af blåbær.

2: Gravhøjen øst for Møgelhøj set fra nord.

Når man fra lågen ud til vejen følger stien frem til Møgelhøj fornemmes højenes størrelse tydeligt. Der er kun få af sådanne storhøje tilbage i det danske landskab. Udover en stor arbejdsindsats medgik der også enorme mængder græstørv til opbygningen af sådanne høje.

3: Møgelhøj set fra vejen øst for højen

På vejen op ad højens østside passeres fredningsstenen i bornholmsk granit med dens indhuggede kongekrone og "FM"-mærke for "Fredet Mindesmærke".

4: Møgelhøj. Sydøstlige højside med adgangssti

På højens top ses også et nedstøbt geodætisk målepunkt - et såkaldt fikspunkt - hvortil opmålinger i landskabet og fra moderne luftfotografi kan relateres.

5: Fredningsstenen på sydøstsiden af Møgelhøj

Ingen af de to gravhøje har været undersøgt, men ud fra højenes placering og størrelse må de henføres til enten ældre bronzealder eller vikingetiden.

6: Geodæisk fixpunkt i højtøppen af Møgelhøj

Møgelhøj har i gammel tid været udsat for omfattende rovgravninger, som vi ingen oplysninger har om. Når man kommer op på toppen ses det tydeligt, at højenes kerne er næsten helt udhulet og gennembrudt mod nordvest. Store jordmængder fra højen ligger udkastet på og udenfor den oprindelige højfod mod

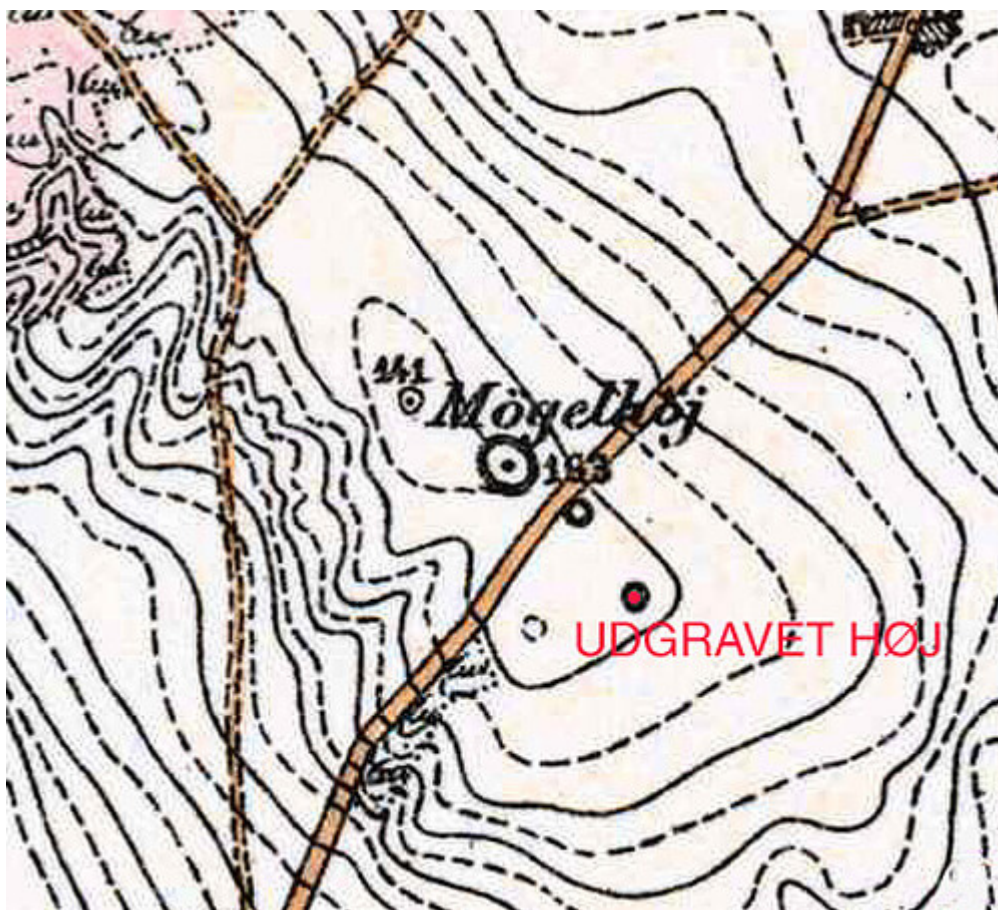
nordvest og slører derved den oprindelige højkontour.

7: Gammel afgravning af Møgelhøj set fra nordvest

Oprindeligt lå der også en tredje høj omkring 75 m sydøst for de to bevarede høje. På generalstabskortet fra forrige århundrede er den afsat med højsignatur. I 1892 var den stadig over 3 m. høj, men den blev siden hen - som de fleste andre fortidsminder - overpløjet i forbindelse med landbrugets udvidelse og mekanisering i løbet af 1900-tallet. I 1983 blev højtomten udgravet af Kulturhistorisk Museum i Randers.

Den fremstod da stadig i marken som en ca. 18 m. stor forhøjning på op til 1 m højde, og til trods for det temmelig "nedhøvlede" udseende gav udgravningen uventede gode resultater.

8: Udsnit af målebordsblad 1:20.000 med tre gravhøje

Det viste sig, at højen var opbygget af ikke mindre end 3 forskellige høje som gennem tiden var anlagt ovenpå hinanden. Nederst i undergrunden og tilhørende en høj på kun 7 m. i diameter lå en kistegrav i en udhulet træstamme med et skelet fra slutningen af bondestenalderen - den såkaldte dolktid (2.400 - 1.700 f. Kr.). Herover var i samme periode tilføjet en høj på 9 m med en såkaldt stendyngegrav, og endeligt blev der i slutningen af dolktiden eller i begyndelsen af den efterfølgende bronzealder bygget en høj på 18 m. i diameter som ligeledes rummede en stendyngegrav.

Andre udgravninger sydvest for Møgelhøj har afsløret en boplads med husrester fra ældre romersk jernalder, så tilsammen har områdets fortidsminder en meget stor tidsdybde.

2: Gravhøjen øst for Møgelhøj set fra nord.

3: Møgelhøj set fra vejen øst for højen.

4: Møgelhøj. Sydøstlige højside med adgangssti.

5: Fredningsstenen på sydøstsiden af Møgelhøj.

Adgang

- Fra Sem by - overfor kirken - følges Grovevej ca. 0,9 km mod nordøst mod Edderup.
- Højene ligger ret ud til vejen.
- Parker i vejsiden og følg den afmærkede trampesti til højen vest for vejen.

Faciliteter

- Informationsskilt ud til vejen ved start af stien til den vestlige gravhøj.
- Afstand til fortidsmindet: 25 m.

Særlige forhold

- Adgang kun tilladt indenfor hegningen omkring højene.
- Området afgræsses lejlighedsvist med dyr.
- Respekter hegn og luk låger.
- Hund skal føres i snor og har kun adgang når der ikke er dyr på området.

Relateret litteratur

Guide til Danske fortidsminder - Carsten Henrik Bang (Gyldendal og Skov-og Naturstyrelsen, 1994)

Fortidsminder i Danmark - Hennning Dehn-Nielsen (Sesam, 1999)

Mariageregnens arkæologiske minder - Karen Marie Christensen (Århus Amt, 1994)

Vejviser til Danmarks Oldtid - Ingrid Falktoft Andersen (Wormianum, 1994)

Danmarkshistorien bind 3-4, Bronzealderen - (Sesam, 1981-84)

Danmarks Oldtid. Bronzealderen - Johannes Brøndsted (Gyldendal, 1. udgave 1938-40)

Praktisk Information

ADRESSE

8970 Havndal, Midtjylland

EJERFORHOLD

Privatejet

GPS

56.634943, 10.103259

UTM

E567674 N6277295

